

27/05/2016

Poden parlar les màquines?

Comparació d'ELIZA amb els sistemes de conversa moderns

Creat el 1966, ELIZA era un programa informàtic que simulava mantenir una conversa amb la persona usuària. Des de llavors, s'han creat altres bots de conversa, més avançats. Aquest treball ha analitzat comparativament cinc bots de conversa molt ben valorats en els Tests de Turing i ha arribat a la conclusió que els sistemes conversacionals en llenguatge natural o col·loquial han millorat, atès que aprenen literalment en cada conversa que mantenen, però encara estan lluny de ser bots ideals.

Un dissabte al matí de l'any 1966, el vicepresident de BBN va arribar aviat per fer una demostració d'un servei de l'empresa. En no veure el seu programador en cap i trobar l'ordinador encès, va decidir emprar-lo per escriure-li. Passats uns minuts i veient que el seu empleat semblava que evités les seves preguntes, va decidir trucar-lo. Informat pel seu sorprès treballador, va descobrir que havia estat parlant amb un programa d'ordinador. Era una versió d'ELIZA, un bot de conversa creat poc temps abans per Joseph Weizenbaum, investigador del MIT.

Transcorreguts 50 anys, Huma Shah, Kevin Warick, Defeng Wu i jo mateix (Jordi Vallverdú) ens vam plantejar si realment les màquines havien millorat la seva capacitat de conversa i quins eren els motius pendents que els impedié superar de forma completa el Test de Turing. Els professors Shah i Warwick han estat organitzant anualment del Test de Turing

durant els darrers anys. Cal remarcar que l'any 2014 un bot anomenat Eugene Goostman va superar, no sense controvèrsia, aquest cèlebre test celebrat a la Royal Society de Londres. Vam considerar necessari reflexionar sobre les virtuts i defectes d'aquests bots tot iniciant un estudi comparatiu comparant cinc bots molt ben valorats en els darrers Tests de Turing: Cleverbot, Elbot, Eugene Goostman, JFred i Ultra Hal amb una versió online d'ELIZA.

L'anàlisi comparativa, a la qual varen participar estudiants de diverses universitat europees (inclosa la UAB) i una de xinesa, va demostrar que, efectivament, els sistemes conversacionals en llenguatge natural o col·loquial han millorat. I no només han millorat, perquè si ELIZA simplement capturava dades menors de l'usuari amb el que interactuava, els actuals bots aprenen literalment en cada conversa. Aquestes habilitats estan permetent que diversos bots formin part de serveis empresarials (penseu en el d'IKEA, per exemple) o fins i tot en entorns educatius. Aquestes màquines parlen, com ho faria un ésser humà, fins i tot vagarejant, expressant opinions o expressant estats d'ànim canviants.

Certament queda molta feina a fer per assolir bots ideals com els de la pel·lícula *Her*, com hem demostrat en anteriors recerques (Vallverdú, Jordi; Shah, Huma; Casacuberta, David. Chatterbox Challenge as a Testbed for Synthetic Emotions. *International Journal of Synthetic Emotions*. 2010, vol. 1, num. 2, p. 57-86). El recent cas del bot per twitter Tay, de Microsoft, que en 24 hores va expressar comentaris racistes i de caire nazi fan que ens plantegem com han d'aprendre els bots i realment què vol dir ser *persona*. Perquè hi ha gent que no ho és. Està en la nostres mans fer que les màquines treguin el millor nosaltres.

Jordi Vallverdú

Departament de Filosofia

jordi.vallverdu@uab.cat

Referències

[View low-bandwidth version](#)